

Rundspørge om kommunernes og regionernes økonomi 2010 og 2011

Norstat Danmark har for FOA gennemført en rundspørge blandt 74 borgmestre. Det vil sige, at 76 procent af landets borgmestre har deltaget i undersøgelsen. 4 af landets 5 regionsformænd har også deltaget i rundspørgen. Rundspørgen er afsluttet 6. maj 2010.¹

Hovedresultaterne i rundspørgen er:

- 4 ud af 10 kommuner har enten allerede genåbnet dette års budgetter for at finde besparelser eller forventer at genåbne dem.
- 70 procent af kommunerne står over for ekstraordinære besparelser på budgettet for 2011.
- I de fleste kommuner, hvor der spares, vil der ske en reduktion i personalet enten ved naturlig afgang eller fyringer. Rundspørgen viser, at vi må forvente fyringer i 28 procent af landets kommuner i år eller til næste år.
- Næsten 2 ud af 3 borgmestre mener, at regeringens nulvækst vil medføre besparelser på skoler, ældrepleje og børnepasning i 2011 og de efterfølgende år.
- 58 procent af borgmestrene mener, at regeringen bør afvikle skattestoppet for kommunerne.
- 2 ud af 4 regionsformænd forventer, at der vil blive afskediget flere folk i 2010 end der allerede er sket.

Mange kommuner har genåbnet eller vil genåbne budgettet i år

30 procent af landets kommuner har genåbnet deres budgetter for 2010 for at finde besparelser. Se tabellen neden for.

13 procent af dem, som ikke har genåbnet budgetterne tror, at de vil komme til at genåbne budgetterne.

Det vil sige, at 4 ud af 10 kommuner (39 procent) enten har åbnet budgetterne eller vil komme til at genåbne budgetterne for 2010 for at finde besparelser.

Har I genåbnet jeres budgetter for 2010 for at finde besparelser?

	Procent
Ja	30 %
Nej	70 %
Ved ikke	
TOTAL	100 %

74 svar

Her skal der spares mest når budgetterne genåbnes

¹ Rundspørgen var i gang, da regeringen meldte ud, at der skal nedlægges 8.000 stillinger i kommunerne de kommende år, derfor spørges der ikke eksplicit hertil.

De borgmestre som har svaret, at de genåbner budgetterne eller regner med at genåbne, er blevet bedt om sige, hvor der vil blive sparet mest pr. borger. 21 procent peger på skoleområdet, 14 procent på det sociale område og 21 procent svarer alle områder. Se tabellen neden for.

På hvilket område vil der blive sparet mest pr. borger (sæt kun 1 kryds)?

	Procent
Ældreområdet	3%
Skoleområdet	21%
Dagtilbud	3%
Teknik- og miljøområdet	
Det sociale område	14%
Andet, notér:	3%
Ved ikke	14%
Alle områder	21%
Administration	10%
Anlæg	10%
TOTAL	99%

Svar 29 (dem der svarede at de har genåbnet eller forventer)

Ekstraordinære besparelser i 2011

70 procent af kommunerne står over for ekstraordinære besparelser på budgettet for 2011. Se tabellen neden for.

Borgmestrene er ikke direkte blevet spurgt til konsekvenserne af regeringens udmelding om de samlede besparelser på 4 mia. kr. i 2012 og 2013 i kommunerne, da rundspørgen lige var blevet sat i gang før denne udmelding. Men da der kun spørges til 2011 bør regeringens udmelding om besparelser på 4 mia. kr. i 2012 og 2013 ikke have nogen direkte indflydelse på svarene.

Står din kommune over for ekstraordinære besparelser på budgettet for 2011?

	Procent
Ja	70 %
Nej	22 %
Ved ikke	8 %
TOTAL	100 %

74 svar

Her skal der spares i 2011

En fjerdedel (23 procent) forventer, at der spares mest på ældreområdet. 35 procent svarer skoleområdet og 19 procent dagtilbudsområdet. Desuden svarer den største del også, at der skal spares på alle områder.

På hvilket område/hvilke områder, forventer du der vil blive sparet mest?

	Procent
Ældreområdet	23%
Skoleområdet	35%
Dagtilbud	19%

Teknik- og miljøområdet	4%
Det specialiserede sociale område	13%
Andet, notér:	71%
Alle områder	38%
Administration	15%
TOTAL	218%

Svar 52 – dem der har svaret, at de forventer ekstraordinære besparelser i 2011. Det har været muligt at sætte flere kryds.

Forklaringer på besparelserne

Når borgmestrene skal forklare baggrunden for besparelserne, peger 29 procent på regeringens nulvækst. 27 procent peger på faldende skattegrundlag og 20 procent angiver dyre sociale enkeltsager som baggrund. Men en stor del (71 procent) angiver også andre forklaringer - her peges på en blanding af flere forhold, bl.a. udligningsreformen, kommunalreformen, tidligere års dårlig budgetlægning mv.

Hvad skyldes besparelserne?

Skattestoppet	7%
Faldende skattegrundlag i kommunen	27%
Lav kassebeholdning	7%
Dyre sociale enkeltsager	20%
Regeringens nulvækst	29%
Andet notér:	71%
TOTAL	161%

Svar 59 (dem der har svaret at de skal spare enten i 2011 eller genåbne budgetter)

Fyringer i vente i kommunerne

Af de borgmestre, som siger, at de er ved at spare eller skal spare på budgetterne regner halvdelen med fyringer (46 procent). Det svarer til, at vi må forvente fyringer i 28 procent af landets kommuner i år eller til næste år.

Men i de fleste kommuner, hvor der skal spares, vil det også ske med naturlig afgang (80 procent).

Langt de fleste besparelser vil altså medføre fyringer og/eller naturlig afgang.

Vil besparelserne i din kommune betyde reduktion i medarbejderstaben og/eller afskedigelse af medarbejdere?

	procent
Ja, fyringer	46%
Ja, reduktion ved naturlig afgang	80%
Nej, ikke reduktion i medarbejderstaben	3%
Ved ikke	14%
TOTAL	143%

Svar 59 (dem der har svaret at de skal spare enten i 2011 eller genåbne budgetterne for 2010)

Langt de fleste borgmestre (88 procent), som reducerer i medarbejderstaben mener, at afskedigelse af medarbejdere vil få serviceniveauet til at falde.

Hvilke konsekvenser vil afskedigelse af medarbejdere få for serviceniveauet?

	Procent
Det vil falde	88%
Det vil være uændret	10%
Det vil stige	
Ved ikke	2%
TOTAL	100%

Svar 49 (dem der reducerer i medarbejderstaben)

Regeringens nulvækst

Næsten 2 ud af 3 borgmestre (64 procent) mener, at regeringens nulvækst vil medføre besparelser på skoler, ældrepleje og børnepasning i 2011 og de efterfølgende år. Se tabellen neden for.

Hvilke konsekvenser vil regeringens udspil om nulvækst få i din kommune i 2011 og de efterfølgende år?

Reduktion i medarbejderstaben	8%
Fyringer af medarbejdere	1%
Besparelser på skoler, ældrepleje eller børnepasning	64%
Lav kassebeholdning	3%
Udlisering af flere opgaver	1%
Besparelser på administrationen	12%
Effektiviseringer	18%
Andet?:	3%
Ingen konsekvenser	9%
Ved ikke	9%
TOTAL	128%

Svar 74

Likviditet

42 procent af kommunerne forventer at have tilstrækkelig likviditet i 2010. 31 procent svarer i nogen grad og 24 procent svarer, at de i budget 2010 i mindre grad forventer at have tilstrækkelig likviditet. Se tabellen neden for.

Med de vilkår, I har nu i budget 2010, forventer du så, at I har tilstrækkelig likviditet i hele 2010?

	Procent
I høj grad	42%
I nogen grad	31%
I mindre grad	24%
Slet ikke	1%
Ved ikke	1%
TOTAL	99%

Svar 74

Skattestoppet

58 procent af borgmestrene mener, at regeringen bør afvikle skattestoppet for kommunerne. Der er i rundspørgen kun opbakning fra 34 procent af borgmestrene til skattestoppet. Se tabellen neden for.

Synes du, at regeringen bør afvikle skattestoppet for kommunerne?

Ja, regeringen bør afvikle skattestoppet	58%
Nej, regeringen bør opretholde skattestoppet	34%
Ved ikke	8%
TOTAL	100%

Svar 74

Hver tredje borgmester ville sætte skatten op hvis han/hun havde mulighed for det. Se tabellen neden for.

Ville du sætte skatten op i din kommune, hvis du havde mulighed for det?

Ja	34%
Nej	59%
Ved ikke	7%
TOTAL	100%

Svar 74

Områder med særlig brug for midler i 2011

30 procent af borgmestrene mener, at især det specialiserede socialområde særlig har brug for ekstra midler i 2011.

Er der nogen områder i din kommune, som har særlig brug for ekstra midler i 2011?

Ældreområdet	9%
Skoleområdet	12%
Det specialiserede sociale område	30%
Handicap området	7%
Børn og unge	11%
Administration	7%

Nej	22%
Anlæg	3%
TOTAL	101%

Svar 74

Regioner

2 ud af 4 regionsformænd mener ikke, at der skal være en målsætning om produktivitetforøgelse på 2 procent i 2011.

Mener du, at målsætningen om produktivitetforøgelse på 2 procent om året i sygehusvæsenet også skal gælde for 2011?

Ja	50%
Nej	50%
Ved ikke	
TOTAL	100%

Svar 4

2 ud af 4 regionsformænd forventer, at der vil blive afskediget flere folk i 2010 end der allerede er sket.

Forventer du, at der vil blive afskediget folk i 2010 (flere end der evt. er blevet indtil nu)?

BASE	4
Ja	50%
Nej	50%
Ved ikke	
TOTAL	100%

Forventer du, at I kommer til at genåbne 2010-budgettet.

BASE	4
Ja	
Nej	50%
Ved ikke	25%
Vi har allerede haft genåbnet	25%
TOTAL	100%